

BURGONYA VILÁG

X. évfolyam 1. szám
2022. JÚNIUS
www.obtt.hu

AZ ORSZÁGOS BURGONYA SZÖVETSÉG ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

ESŐ, GOMBNYOMÁSRA

*A KITE Zrt. csévélődobos
öntözőberendezésével!*

KITE
Zrt.

A szélsőséges vízháztartási viszonyok könnyen kiegyenlíthetők a KITE Zrt. csévélődobos öntözőberendezésével. A rendszer használatával növelhető a termésbiztonság, a tápanyagok feltáródása, az agrotechnikai beavatkozások hatása, illetve azok energiaigényének csökkentése.

- **3 ÉV ALKATRÉSZ GARANCIA**
- **MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB, ÖNTÖZÉSI GÉPEKRE SPECIALIZÁLÓDOTT SZERVIZHÁLÓZATA ÁLL PARTNEREINK RENDELKEZÉSÉRE**

HA IMPORT VETŐBURGONYA, AKKOR CSAK A HOLLAND

szövetkezet fajtáiból

Bevezetett, kiváló piacos fajták, európai csúcsmínőség, magas terméshozam, több bevétel.

**ESMEE, EVOLUTION, AMOROSA, ALOUETTE, RUDOLPH
MARKIES, AGRIA, IMPALA, ROKO, KONDOR, DESIREE**

Információ + rendelésvétel:

Agrico Magyarország Kereskedelmi Kft.

1027 Budapest, Bem rakpart 30. 1/7. Telefon/fax: 201-4588, 214-7393

www.agrico.hu; e-mail: info@agrico.hu

Rados János
2660 Balassagyarmat
Bíró j. u. 58.
Tel.: 06-35/310-177
Mobil: 06/30/415-7378

Kelőmag Kft.
Vincze József
2351 Alsónémedi, Főút 20/A.
Tel./Fax: 06-29/337-291
Mobil: 06/30/262-1420
E-mail: kelomag@kelomag.hu

Mészáros Vendel
2193 Galgahévíz, Fő út 63.
Mobil: 06/20/943-6533
Tel.: 06-28/460-115

KONDOR Trade Kft.
6781 Domaszék,
hrs. 0208/42 (Bajai út 1.)
Mobil: 06/30/968-4499
E-mail: kondortradekft@gmail.com

Áncsák János
4233 Balkány
Vörösmarty u. 8/a.
Mobil: 06/20/433-5055
E-mail: ancsak.janos980@gmail.com

Hoffer Ervin
Szarvaskút 8420 Bt
8420 Zirc - János tanya
Mobil: 06/30/410-9967
Web: www.magyarburgonya.hu

“Szállítunk az Önök megrendelésére és megelégedésére”

BURGONYA VILÁG

AZ ORSZÁGOS BURGONYA SZÖVETSÉG ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

Kiadja:

az Országos Burgonya Szövetség
és Terméktanács

Levélcím:

1054 Budapest, Akadémia u. 1.

E-mail: obtt@t-online.hu

Kecskés Gábor,

főszerkesztő

Nedelkovics Jelena,

marketing

Telefon: +36 354 0460

Fax: +36 269 0589

Mobil: +36 20 326 3477

E-mail: obtt@t-online.hu

Eller János,

tördelőszerkesztő

+36 30 268-5716

eller.janos@agroforum.hu

Címdoldal:

KITE Zrt.

Nyomtatás:

BÖCZ Nyomda

Szekszárd

ISSN 2064-5937 (Nyomtatott)

ISSN 2560-0036 (Online)

A lapban közölt cikkek külső lektorálás nélkül, a szerkesztőbizottság felülvizsgálata és véleménye alapján jelennek meg. A szerzők személyesen vállalnak felelősséget az általuk leírtakért. A témával kapcsolatban szükség esetén a szerzők adnak további felvilágosítást. A hirdetések tartalmáért minden tekintetben a megrendelő felel. Minden jog fenn tartva! A lapban közölt írások részleges vagy teljes körű utánközlése, -elektronikus és nyomtatott médiákban - a kiadó írásos engedélye nélkül tilos!

Tartalom

KITE Zrt.	1
Agrico Kft.	2
Tartalom.	3
100 milliárd Ft támogatja a hazai ökotudáskodás bővülését	4
Tempel Kft.	6
Bio burgonya termesztés (Polgár Zsolt)	7
Mesterkonyhák központi alapanyaga a magyar krumpli (Szabó Kristóf) ..	10
Előtérben a burgonya védelme FMC Kft.	14
Gazdaportré: Szúcs Attila (Losonczy Annamária)	16
Euro-Sol Kft.	18
Nébih – Sajtótájékoztató	19
Receptek:	20
Az őstermelői előírások teljesítését segíti a NÉBIH	21
Permetező drón (Agrokopter Kft.)	21
Új őstermelői szabályok 1. rész (Dr. Zeke László)	22
Tempel Kft.	24
Tempel Kft.	25
Új őstermelői szabályok 2. rész (Dr. Zeke László)	26
Tempel Kft..	28

Nagyon magas a burgonya termelési önköltsége, sok termelő nem fogja tudni megfinanszírozni. Szemben a klasszikus szántóföldi kultúrákkal, ahol kisebb befektetési költséggel és kockázattal idén szép árbevételt lehet elérni. Öntözés és megfelelő tápanyag utánpótlás nélkül hazánkban burgonya fenntarthatóan nem termesztethető. A vásárlói igények viszont egyre szigorúbbak.

100 milliárd forint támogatja a hazai ökológiai gazdálkodás bővülését

Terv előirányzott intézkedéseit

Egynapos online konferencia keretében tekintette át az agrárszakma a hazai ökológiai gazdálkodás aktuális trendjeit és kihívásait. A fókuszban az Agrárminisztérium gondozásában napvilágot látott Nemzeti Cselekvési Terv az Ökológiai Gazdálkodás Fejlesztéséért (ÖCST) című stratégiai dokumentum állt. Az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet (ÖMKI) által szervezett programon az ágazat hazai vezetői, a szekciólétesíken az adott témakörök gyakorlati specialistái tartottak előadásokat. A szakmai napot dr. Feldman Zsolt az Agrárminisztérium államtitkára nyitotta meg, felhívva a figyelmet arra, hogy az ökológiai gazdálkodás erősen tudásintenzív műfaja a mezőgazdasági termelésnek. Ezért kiemelt szerep jut a jövőben a képzési, tanácsadási és innovációs rendszereknek, amelyekre minden eddiginél több uniós és hazai forrást biztosít a minisztérium.

Az elmúlt években nagyon impresszív fejlődést láthattunk, hiszen van egy olyan mutatószámunk, ami alapján a ökológiai művelésbe vont területek arányát nézve a harmadik legnagyobb nettó területnövekedést Magyarország produkálta az elmúlt időszakban: 2020-ra 6,12 %-os területmértéket értük el. Ennek a részarányának a 10%-ra való emelését céloztuk meg felelősen és reálisan 2027-ig az Ökológiai Cselekvési Tervben.” - utalt köszöntőjében a fő célkitűzésre a mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár.

A hiánypótló cselekvési terv legfőbb értéke, hogy komplexen tekinti át a biogazdálkodás fejlődési lehe-

tőségeit. Előirányozza, hogy olyan támogatási rendszer jöjjön létre, amiben az ökológiai gazdálkodók hosszú távú megélhetést és szakmai sikereket mondhatnak magukénak, miközben kiszolgálják a bővülő hazai és uniós bio élelmiszerpiacot.

A 2022-25-ös támogatások többségéről már döntés született

A minisztérium adatai alapján március végéig 90%-ban már elbíralták az ökológiai gazdálkodásra beérkezett legutóbbi, 2021-es pályázatokat: a döntések alapján 3400 gazdálkodó, mintegy 150.000 hektárral kapott éves szinten 33 milliárd forintos ígérvényt a következő hároméves időszakra. A maradék 10% pályázatról hozott döntéseket rövidesen szintén közzéteszi a minisztérium, annyi azonban már most látszódik, hogy a támogatott területek 60%-a szántó, így az eddigi gyeptúlsúly megfordulni látszik az öko ágazatban.

Az Agrárminisztérium nem csak ennél a pályázatnál döntött az öko-

lógiai gazdálkodás forráskeretének növelése mellett. A szaktárca szándékai szerint az új KAP jelentős beruházási forrásainak kihelyezésénél az alap 50%-os támogatás intenzitáson felül plusz 10% támogatásintenzitásra számíthatnak az ökológiai gazdálkodást, ökológiai termék előállítását folytató gazdálkodók. Forrás biztosítanak továbbá egy új, hazai öko védjegy megteremtéséhez is.

A képzés kulcsfontosságú, a fiatalítás elkerülhetetlen

A szakmai szereplők egyetértenek abban, hogy a sikeres ökológiai átálláshoz a gazdának szaktanácsadásra, hozzáférhető piaci adatokra, termékpálya fejlesztésekre és értékesítési együttműködésekre van szükségük. A tudásátadás az új kutatási eredmények gyakorlati alkalmazása tekintetében is kulcsfontosságú, mindamelllett, hogy szükség van olyan hozzáértő szakemberek képzésére, akiket a gazda bevonhat a mindennapi munkába. Nélkülöz-

hetetlenek tehát a bemutatóüzemek, a jól felszerelt öko tangazdaságok, és a megfelelő szak- és felsőoktatás megteremtése.

A tanácskozáson néhány érdekes nemzetközi tendencia és a cselekvési tervet kiegészítő agrárprogram is elhangzott. Nyugat-Európában már jó ideje elsősorban városból vidékre vándorolnak a fiatalok. A hazai, 2030-ig meghirdetett Megújuló vidék, megújuló agrárium program bemutatása során dr. Juhász Anikó helyettes államtitkár ismertette azt a generációs váltásra irányuló jövőképet és eszközrendszert, amellyel például meg szeretnék duplázni a 40 év alatti gazdálkodók számát. A fiatalítási célokkal párhuzamosan pedig fontos a szakképesítéssel rendelkező gazdálkodók arányának megkétszerezése is. A fenntarthatóság, a digitalizáció és az innováció fontos hívószavak lehetnek a fiatalok megszólításához.

A gazdákat bevonó bio kutatások nélkülözhetetlenek

A tanácskozás során dr. Drexler Dóra, az ÖMKi ügyvezetője a kutatóintézet On-farm kutatási hálózatáról tartott előadást. A szakember egy konkrét példán, a gabona fajtateszteken keresztül emelte ki a módszertan előnyeit.

„Tíz évvel ezelőtt indítottuk el az On-farm kutatást, azzal a célkitűzéssel, hogy gyakorlatias, a mindennapi gazdálkodásban hasznos eredményeket érjünk el. Olyan kutatásokat valósítsunk meg, ami összeköti Magyarországot a nemzetközi tudományos élettal, miközben támogatja a termékpálya fejlesztést, aktívan bevonva az innovációba a helyi gazdaság szereplőit, termelőket, feldolgozókat, szaktanácsadókat.” - emelte ki az On-farm kutatások célrendszerét dr. Drexler Dóra, az ÖMKi ügyvezetője, az IFOAM Organics Europe alelnöke

7 fontos terület az öko gazdálkodás fejlesztésére

Az új **Nemzeti Cselekvési Terv az Ökológiai Gazdálkodás Fejlesztéséért** hét cselekvési terület köré csoportosítva fogalmazza meg a 2022–2027 közötti időszak teendőit:

- A hazai KAP támogatási eszközök rendszerszintű összehangolása az öko gazdálkodás fejlesztése érdekében;
- A belföldi kínálat és kereslet megnövelése az ökoélelmiszer-termelés további ösztönzésével, az öko termék-pályák fejlesztésével, a zöld közbeszerzés, valamint tájékoztató és promóciós kampányok biztosításával;
- Az ökológiai művelés speciális gépesítettségi igényének kielégítése, ezzel a munkaerőhiány okozta nehézségek csökkentése, különösen a precíziós eszközöket igénylő szántóföldi és kertészeti termelésben és az állattenyésztésben;
- Az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó oktatás képzési feltételeinek biztosítása, megerősítése mind a szakképzésben, mind a felsőoktatásban, felnőttképzésben;
- Az ökológiai gazdálkodás szaktanácsadói és szakértői hálózatának kialakítása, bővítése, szakmai szaktanácsadás, ökológiai gazdálkodási ismeretátadás, szakértői munkacsoport és online tudásbázis létrehozásával, és ezáltal a gazdálkodói szemléletformálás elősegítése;
- Az ökológiai gazdálkodást előmozdító hazai kutatás-fejlesztés és innováció (KFI) megerősítése, egyúttal a hazai agrár KFI műhelyek sikerességének fokozása az EU fenntarthatóságot szem előtt tartó Horizon Europe kutatási keretprogramjában;
- A 21. századi technológiát alkalmazó ellenőrzési és tanúsítási rendszer kibővítése, a fogyasztói bizalom megerősítése, valamint a gazdálkodói adminisztrációs teher csökkentése.

(Forrás: ÖMKi)

„A részvételi kutatáson alapuló, ún. élő laboratórium módszerrel a mai napig olyan, a gyakorlatban alkalmazható kutatási eredmények születnek, amelyek a gazdálkodók által fontosnak talált problémákra adnak választ és versenyképességüket növelik.” - tette hozzá a szakember.

A szakmai napon a résztvevők adatokkal alátámasztott képet kaptak az ökológiai mezőgazdaság hazai helyzetéről, a bio termelés jövedelmezőségéről és biodiverzitásra gyakorolt pozitív hatásáról, valamint szóba kerültek azok az elvárások is, amelyeket a szakma egy új hazai öko feltételrendszerhez és védjegyhez fog kapcsolni. A délutáni szekcióülések olyan kiemelt kutatási témákat érintettek, mint a talajvédő gazdálkodás eszközei, vagy az élő sor-

köztakaró növényzet tápanyag- és vízellátásban betöltött szerepe, de szó volt a palántanevelésben alkalmazható tözeghelyettesítési lehetőségekről is. A digitális átaláláshoz kapcsolódó szekcióban az adat és az információ állt a közép-pontban; a legeltetett húsmarha ágazatban használható precíziós állattenyésztési megoldásokat és gyakorlati tapasztalatokat mutatták be a szakemberek.

Az előadások utólag is megtekinthetők az ÖMKi YouTube csatornáján.

A mechanikus gyomírtás legfelsőbb kategóriájába sorolható a precizitása és pontossága miatt.

Alkalmazás: szántóföldön, magágyon, bakháton, könnyű vagy nagyon nehéz talajokon. Korszerű sorközművelő kultivátor alkalmazásával elpusztítjuk a tápanyagot elszívó gyomokat és fényhez juttatjuk a növényt. Műtrágyaszóró adapterrel szerelve tápanyagot juttathatunk ki a gyökerekhez. **Javíthatjuk a talaj víz-levegő gazdálkodását, serkenthetjük a gyökérfejlődést.**

*Kapáló gépek **kis kertekbe és szántóföldre is**, kamerás és kézi irányítású rendszerekkel szerelve.*

TEMPEL KFT
MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK
www.tempel.hu

Bővebb információ: JOHANN OCKEN +36-20/983-4912 tempel@tempel.hu

BIO burgonya termesztés

Gondolatok a fajtamegválasztás fontosságáról

Az elmúlt években a burgonya-teremsztés terén is egyre nőttek az elvárások a környezetkímélő gazdálkodással és a minél egészségesebb élelmiszer előállításával kapcsolatban. A burgonyatermesztésen belül az ökológikus, vagy másszóval biotermesztés részaránya világszinten azonban még meglehetősen alacsony, bár a tendencia növekvő. Az USA burgonyatermelésének például 4,5 %-a, az EU-nak pedig mindössze 2,1 %-a származott biotermesztésből 2020-ban (1. táblázat)

Magyarország e tekintetben kimondottan rosszul áll. A hivatalos EU statisztikák szerint 2020-ban hazánkban mindössze 56 hektáron termesztettek bioburgonyát, míg a nyilvántartott termelők száma csupán 10 volt.

EU	35.000
Németország	11.350
Franciaország	5.145
Ausztria	3.746
Olaszország	1.730
Egyesült Királyság	1.400
Lengyelország	1.222
Magyarország	56

1. Táblázat A bioburgonya termőterület nagysága egyes európai országokban (ha)

Az Európai unión belül tehát még a konvencionális burgonyatermesztés nagyságrendjénél is (ahol az EU 5%-a részesedésünk) kisebb jelentőségű nálunk a bioburgonya termesztése.

Ez annál is elszomorítóbb hiszen a keszthelyi rezisztencianemesítési program eredményeként nekünk vannak Európában az erre a célra talán legalkalmasabb fajtáink. Ezt a

szakmai munkát elismerve kapott intézetünk (jelenleg a MATE Keszthelyi Burgonyakutató Állomása) lehetőséget 2018-ban egy öt évre szóló olyan kutatási pályázatban való részvételre, amelynek egyik fő célja új, a biotermesztésre még alkalmasabb fajták kinemesítése, illetve az ehhez szükséges nemesítési módszerek fejlesztése. A burgonyás kutatási projekt vezetője a szlovén Kmetijski Institute, míg partnerként rajtunk kívül a szintén nagy rezisztencianemesítési hagyományokkal rendelkező lengyel Növénynevelési és Akklimatizációs Intézet (Plant Breeding and Acclimatisation Institute, IHAR) és az angol Newcastle-i Egyetem (University of Newcastle) vesz részt a munkában.

A kutatási program részeként négy országban 3 éven át vizsgáltuk, illetve vizsgáljuk (jelenleg zajlik a 3. év) a legjelentősebb európai burgonyanemesítő házak azon fajtáit, amelyek szerintük a legalkalmasabb a bio körülmények közötti termesztésre. A kísérletben 65 fajta szerepel, köztük 4 keszthelyi (Balatoni rózsza, Botond, Basa és White Lady). A kisparcellás, 3 ismétléses kísérletet Keszthely mellett, Zalaváron, ökológiailag átállt, öntözetlen területen állítottuk be. Minden kezelés (tápanyagutánpótlás, gyomszabályozás, növényvédelem) az ökogazdálkodás szabályainak megfelelően került elvégzésre.

Jelen írásban az első két vizsgálati év (2020-2021) hazai eredményeiről számolunk be.

Mielőtt azonban az eredmények térnénk tekintsük át, hogy mely főbb szempontokat vettünk figyelembe a fajták összehasonlításánál: te-

nyésződő, teljes termés, gumóméret eloszlás, piacképes termés aránya és nagysága, egyes kórokozók előfordulási gyakorisága és a tünetek súlyossága lombon ill. gumókon (Y vírus, Levélsodródás vírus, burgonyavész, alternária, fuzárium, varasodás, bakteriális rothadások), abiotikus stresszek okozta gumóhibák mértéke (torzulás, repedés, vasfoltosság, üregesség, stb.), keményítő tartalom, étkezési minőség.

Fontos kiemelni, hogy a fajtatulajdonosoktól kapott vetőburgonyát a vizsgálat nulladik évében csupán felszaporítási célra ültettük el, s majd miután elegendő vetőburgonya állt rendelkezésre, akkor indítottuk el a hároméves kísérletet. Tehát a fajtának a vizsgálat második évében már 3 éve a magyar ökológiai viszonyok között kellett helyállniuk.

Eredmények

A vizsgálat egyértelműen megmutatta, hogy a burgonyatermesztésre nem kimondottan kedvező hazai klimatikus és körtani viszonyok között (két súlyosan aszályos évben!) óriási különbségek vannak a fajták alkalmazkodóképességében. Különösen az Y vírus, fitoftóra, alternária fogékonyság és szárazságstressz vonatkozásában.

A fajták 55%-a, elsősorban a Nyugat-európai fajták, mutattak súlyos, vagy közepesen súlyos PVY fertőzést. Gyakorlatilag már a második termesztési évre a fogékony fajták mindegyik egyede megfertőződött a vírussal. A fajták 96%-a bizonyult különböző mértékben fitoftóra és 38

	PVY			Fitofóra		
	Rezisztens	Közepesen fogékony	Fogékony	Rezisztens	Közepesen fogékony	Fogékony
Érték	8-9	5-7	<5	7	5-6	<5
Fajták száma	30	15	22	3	24	40
Arány (%)	45	22	33	4	36	60
	Alternária			Gumóhibák		
	Rezisztens	Közepesen fogékony	Fogékony	Rezisztens	Közepesen fogékony	Fogékony
Érték	8-9	5-7	<5	0-20	21-40	<41
Fajták száma	41	19	7	22	10	35
Arány (%)	61	28	10	33	15	52

2. Táblázat A fajták reakciótípusának megoszlása a kórtani és abiotikus stresszekkel szemben

	Termés t/ha				Piacképes termés %		
	>10	10-20	<20		Érték	>60	60-45
Érték				Érték			
Fajták száma	20	40	7	Fajták száma	8	19	40
Arány (%)	30	60	10	Arány (%)	12	28	60

3. Táblázat A fajták megoszlása a teljes és az értékesíthető termés függvényében

	Fajta	PVY 8-9	Fitofóra 7-6	Alternária 8-9	Értékesíthető termés aránya >60 %	Előfordulás
1	Damaris	+	+	+	+	4
2	Botond	+	+	+	+	4
3	12-LHI-6	+	+	+	+	4
4	White Lady	+	+	+	+	4
5	Lilly	+	+	+	+	4
6	Omega	+	+	+	+	4
7	Caprice	+	+	+		3
8	Agria	+	+	+		3
9	Balatoni rózsa	+	+	+		3
10	Basa	+	+	+		3
11	Goldmarie	+	+	+		3
12	Bzura	+	+	+		3

4. táblázat A vizsgált 65 fajta közül az első két év eredményének összesítése alapján a legjobb 12 fajta közé mind a négy keszthelyi fajta bekerült

A zalavári kísérlet 2021-ben.

%-uk alternária fogékonyak (2. és 3. táblázat)

A teljes termést tekintve a fajták termésátlaga 4,4 és 26,8 t/ha között változott. Mindössze 7 fajta termésátlaga haladta meg a 20 t/ha-t. Az amúgy is relatíve alacsony termésátlagok értékét a fajták 67%-

ánál tovább rontotta a külalaki hibákkal súlytott, illetve méreten aluli gumók magas részaránya. Csúpan 8 fajta értékesíthető termése haladta meg a teljes termés 60%-át. A kapott alacsony terméseredmények egyértelműen a fajták kórtani és abiotikus stresszérzékenységére vezet-

hetők vissz. Újfennt bebizonyosodott, hogy a vírusfertőzött növények lényegesen érzékenyebbek a környezeti stresszekre, illetve, hogy Magyarországon kizárólag vírusrezisztens fajták termesztésével lehet gazdaságos burgonyatermesztést folytatni. (4. táblázat).

Összefoglalva

A kapott eredmények egyértelműen kihangsúlyozzák a helyes fajtaválasztás és a minőségi, vírusmentes vetőgumó használatának fontosságát az ökológiai termesztésben is, ahol a fajták ökológiai alkalmazkodó képességének, biotikus és abiotikus stresszekkel szembeni ellenálló képességének a hagyományos termesztéssel szemben még nagyobb jelentősége van. Ebből a szempontból a Közép-Európai régióban a PVY vírussal szembeni rezisztenciának és az abiotikus stressztűrésnek van a legnagyobb szerepe. Főképp, ha figyelembe vesszük, hogy a biotermesztést folytató gazdák egy része nem fordít kellő figyelmet a fémzárolt vetőgumó használatára.

A bemutatott kísérlet 2022-ben tovább folytatódik, s ennek az évnek az eredményei várhatóan még megbízhatóbban lehetővé teszik a hazai viszonyok között biotermesztésre javasolható fajták kiválasztását.

Források:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=The_EU_potato_sector_-_statistics_on_production,_prices_and_trade#Production:_area.2C_harvest_and_farms

<https://statistics.fibl.org/europe/selected-crops-europe.html>

<https://ecobreed.eu/project/>

A kutatást az EU Horizon 2020 kutatási és Innovációs program támogatta a 771367 kutatási szerződés keretében.

Mesterkonyhák központi alapanyaga a magyar krumpli

Hol versenyeznek a séfek?

A Bocuse d'Or több mint két évtizedes múltjával meghonosította először Európában, majd az egész világon azt a fajta versenyzést, ahol az indulók a világ legnagyobb sáf-szűrije előtt készítik el adott időre a munkát, az ételeket. Az 'élő' verseny középpontjában, természetesen a kóstolás áll. Fontos szerepet kapnak az alapanyagok, a precíz, hatékony és maradék nélküli munkavégzés. Manapság a Bocuse d'Or verseny-

sorozatban több, mint 50 ország vesz részt.

Röviden összefoglalva a Bocuse d'Or a szakácsok egyik legrangosabb versenye. Mint az autósportban a Forma 1 vagy az Olimpiai Játékok. Maga a döntő 1983 óta, kétevente, január végén van Lyonban, Franciaországban. A következő döntő 2023-ban lesz. Idén az európai döntőt Budapesten, a SIRHA kiállítás keretein belül rendezték meg, ahol a Magyar csapat a tekintélyt parancsoló második helyen végzett.

A Bocuse d'Or egy jelkép, amely habár Franciaországból ered a nemzeti gasztronómiai felemelkedésünk záloga is egyben. Egy olyan fontos pont, amelyre odafigyel a világ. A Magyar Bocuse d'Or Akadémia megszületett és a 2009-es évtől kezdve intézményes keretek között fogja össze a világ legrangosabb versenyével összefüggő összes munkát. Mint független gasztronómiai szervezet nyitott mindenki előtt, azonban elkötelezett a magyar gasztronómia fejlődésének irányában, a tisztességes munkában, a fiatal tehetségek felkutatásában és oktatásában, a kiemelkedő minőségű magyar termékek népszerűsítésében, valamint az

egész szakma erős kohéziójában. Országimázsunk számára kihagyhatatlan lehetőség és jövőbe mutató szándék a részvétel, amely eszköz a gasztronómiai megújulásunk elérésében.

Sejthető, hogy a konyhatudomány magaskolóját képviselő versenynek köze van a krumplihoz, anélkül is, hogy valaki ott lett volna, vagy

ismerné a budapesti verseny tematikáját. Idén márciusban a csapatoknak a szokott módon két ételt kellett készíteniük a verseny során. A hústál kötelező elemei a kacsamáj, őzgerinc és comb, valamint tejföl és túró voltak. A tányértéma a „tavaszi tányér” fantázianeveket viselte. Korunk trendjeit követve vegetáriánus melegétel volt a feladat, amelynek fő

alkotóeleme a burgonya. A csapatok háromféle krumplit használhattak. A burgonya alapanyagot a versenyen a kézműves, alföldi természetű Coronada (B-főzési típus, 'lower carb'), Anuschka (A-főzési típus) és Madison (C-főzési típus, chips) fajták képviselték. A fajtákat a magyar Bocuse d'Or Akadémia választotta ki a hazánkban elérhető kínálatból.

A krumpli az krumpli?

Csak annyira, mint amennyire autó az autó, vagy bor a bor. A Burgonyavilág olvasói ezt nagyon jól tudják, és mindannyian örülhetünk, hogy ekkora nyilvánosságot kapott a fajták közötti különbség a verseny révén. Talán a jövőben legalább a végfelhasználói oldalon nagyobb igény fog megjelenni különböző fajták iránt, ami továbbgyűrűzhet a kereskedőláncok polcaira.

A Bocuse d'Or verseny csapatainak visszajelzése alapján az Anuschka kiváló íze és ideális szerkezete tette különlegessé, és ez volt a legkedveltebb fajta a versenyen. A

nem szétfővő és a kissé szétfővő fajták határán van, így főzés után tökéletesen tartja formáját, ám a villa alatt és a szájbán, már krémes, szinte már püréként viselkedik.

Termesztéstechnológia oldaláról nézve egy igen korai, alacsony habitusú fajta. A legkorábbi fajták közé tartozik, a gumó mérete nem lesz óriási, viszont ízben és vizuális élményben az elsők között tudja a legmagasabb szintet biztosítani, és mellette igen jól tárolható hosszabb ideig is.

Amint várható volt, ennek ellentéte a fehér húsú, magas szárazanyag tartalmú, rendkívül jól sülő Madison.

Ezt a fajtát használták a séfek ott, ahol aranybarna, ropogós részeket álmodtak a tányérra, vagy ahol a selymes püré volt a cél (sok vajjal). Hazai konyhákban házi chipsként, köretnek, vagy fesztiválokon rágcsalnivalónak sütve kedvelt alapanyag a Madison. Talán a legkorábbi prémium chips fajta, ami abban mutatkozik, hogy akár 90 nap alatt is a chips sütéshez elegendő keményítőt halmoz fel a gumóiban. Szabályos, kerek formájú és a sekély rüggödrű gumói vannak, a hússzíne fehér, és cukrosodásra nem hajlamos így a sütéskor keletkező akrilamid bőven a határérték alatt van.

A Coronada a Magyarországon általánosan használt B-főzési típust képviselte a versenyen. Szerkezete nem túl erős, így inkább tésztákba használták. Ami különlegessé teszi ezt a fajtát a többitől, az az alacsonyabb szárazanyag tartalma. A termesztéstechnológia kis igazításával elérhető akár 30%-al alacsonyabb szénhidrát tartalom ennél a fajtánál, de technológia igazítás nélkül is elérhető 18%. Például Németországban egyes boltokban exkluzív terméként létezik 'Lower Carb' krumpli. Az alacsonyabb szénhidrát-tartalma a fajtának különösen értékessé teszi a fitness és egészségtudatos vásárlók körében, de a cukorbeteg és inzulinrezisztensek is nagyobb porciót fogyaszthatnak ebből. Érdekeség továbbá, hogy a versenyen Szlovákia kizárólag Coronada-t használt.

A krumpli szempontjából legjelentősebb, 'tavaszi tányér' kategóriában az Egyesült Királyság csapata nyerte a megmérettetést. A tányér központi eleméhez Anuschkát használtak. Vékony szalagot vágtak az Anuschkából és a Madisonból. Az Anuschka adta a tömeget és a menyeyi ízt, míg a aranybarnára sült Madison a ropogós, szerkezetet és a díszítő elemeket.

A verseny is jól mutatja, hogy van helye több burgonya fajtának a piacon, és van rá fizetőképes kereslet is. Meg kell találni azokat a vevőket, akik már felismerték, hogy nem éri meg filléreket spórolni a jó minőségű burgonya alapanyagán, ami Magyarországon is megtermelhető.

Szabó Kristóf

Felhasznált irodalom:

Euro Sol Burgonyakereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Magyar Bocuse d'Or Akadémia alapján

Bocuse d'Or Europe 2022, Budapest,

Fotó: Varga Tamás

Bocuse d'Or, Team UK

ELŐTÉRBE A BURGONYA VÉDELME: ÚJ KIHÍVÁSOK, ÚJ KÉSZÍTMÉNYEK!

Az utóbbi években nehezebb helyzetbe kerültek a termelők, hisz egyre több betegség és kártevő ellen kell védekezni, miközben egyre több növényvédő szert vonnak ki pillanatok alatt. Egy-egy új termék engedélyezése ezzel szemben lassú és drága folyamat. Az FMC-Agro burgonyában az utóbbi 3 évben **3 új terméket** is hozott, melyek mind különlegesek és a professzionális termesztés részét képezik.

A fluazinam és az azoxistrobin tartalmú **Vendetta® gombaölő** szer bár külön-külön két jól ismert hatóanyagot tartalmazó készítmény, ebben a kombinációban egyedülálló Magyarországon.

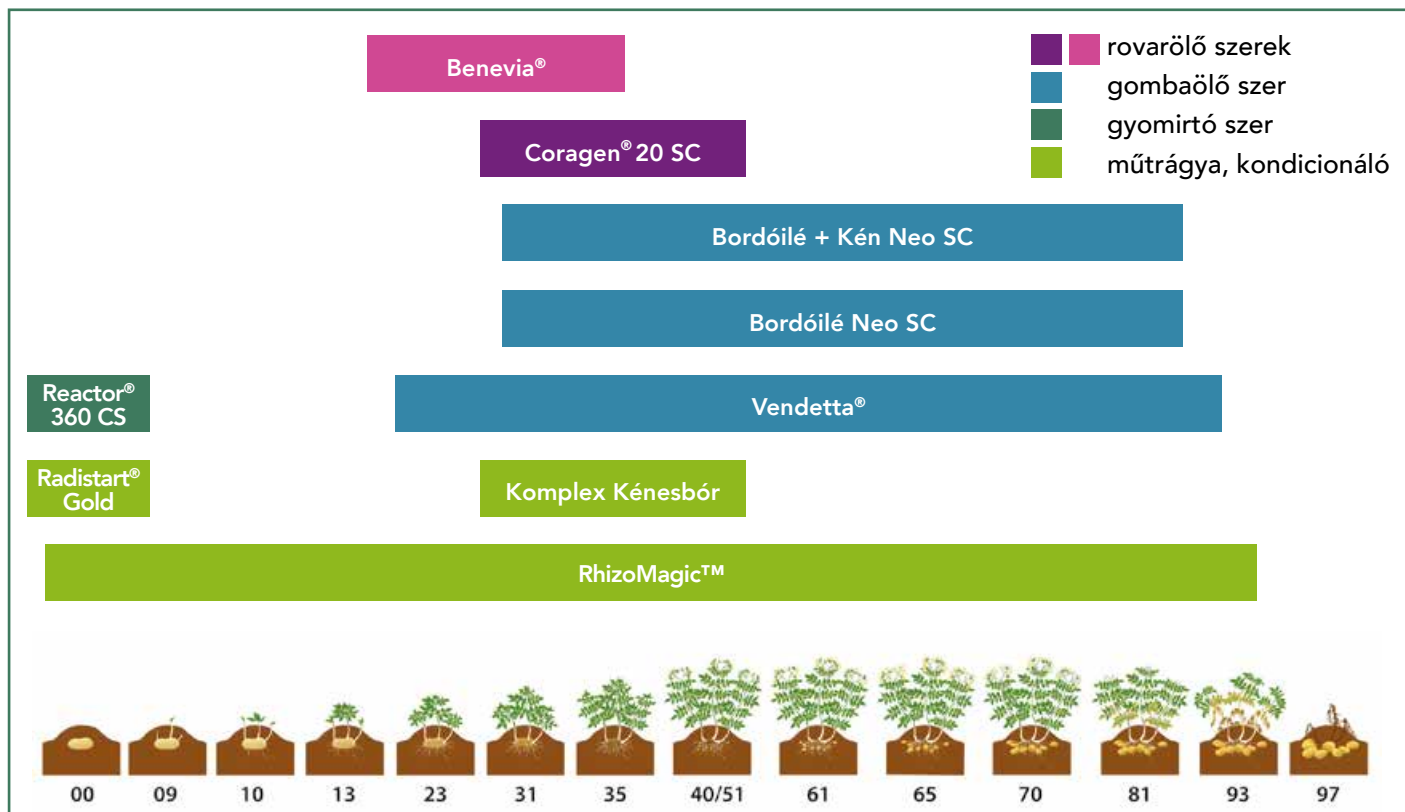
A fluazinam több ponton ható kontakt hatóanyag, mely Nyugat-Európa nagy részén a burgonyavész elleni védekezések alapja. Kijuttatva gátolja a kórokozó gombák hifa- és apresszórium-növekedését, valamint spóraölő,

sporuláció-gátló hatással is rendelkezik. Fitoftóraspóra-ölő hatását egyedülálló módon a talajban, a gumóhoz lemosódva is megtartja. Ennek köszönhetően a tenyészidőszak végén kijuttatva a gumó minőségét és eltarthatóságát is javítja. Ezen felül a fluazinam atkaölő mellékhatással is rendelkezik.

Az azoxistrobin egy jól ismert felszívódó strobilurin, transzlamináris tulajdonságának köszönhetően a levelek fonáki részén is védettséget biztosít.

Alternaria burgonya levélen

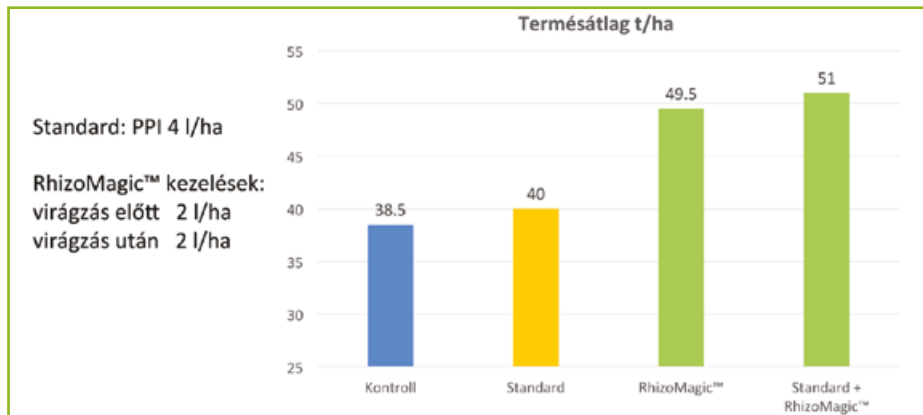
A **Vendetta**[®] egyedülálló hatóanyagkombinációja az alábbi előnyöket rejt magában:

- A burgonya-fitoftóra és az alternária egyaránt az előregedő leveleket támadja meg. Az azoxistrobin gombaölő hatása mellett jelentős vigornövelő hatással is bír, így „fiatalon” tarthatjuk a burgonya zöldfelületét.
- A két hatóanyag együttes alkalmazása tovább csökkenti a rezisztencia kialakulását.
- A tenyészidőszak végén kijuttatva a „vigornövelő mellékhatás” nagyobb csúcsirányú nedvkeringést tesz lehetővé, így a **Vendetta**[®] ellenállóbbá teszi a burgonyát a szisztémikus gumóbetegségek ellen, míg a gumózónába lemosódva, a fent említett módon javítja a burgonya tárolhatóságát.

A **Vendetta**[®] elsősorban a **fitoftóra** és a **burgonya alternáriás** betegsége ellen használható, de csökkenti a **szklerotínia** és a **spongospórás varasodás** által okozott károkat is, valamint rezisztenciatorésre is alkalmas. 0,5 l/ha-os dózisát előrejelzésre alapozottan, preventíven kell kijuttatni. A kijuttatás optimális időpontja a lombzáródás előtt, virágzás kezdetén, 7-10 napos időközönként, maximum 3 alkalommal. Kerüljük a kezelést az intenzív vegetatív fejlődés időszakában, mert így nem lesz biztosítva az újonnan fejlődő levelek védelme!

Elpusztult burgonyabogár imágók Benevia[®] kezelés után, Poroszló 2020.08.01

Chips-burgonya, Dunaegyháza, 2019.

A **burgonyabogár elleni védekezésben** egyre kevesebb az engedélyezett és hatékony készítmény, sok hatóanyag ellen már kialakult a rezisztencia. 2019-ben mutatkozott be a **Benevia**[®] rovarölő szer, mely az utóbbi évek hazai tapasztalatai alapján beváltotta a hozzá fűzött reményeket a kertészeti rovarkártévek elleni védekezésben. Hatóanyaga a **Cyazypyr**[®], mely a leggyakoribb kertészeti kártevők széles skálája ellen hatékony. Az engedélyezett kultúrnövények többségében a hatóanyag új hatásmechanizmust képvisel. Használatával a rezisztenciát meg tudjuk előzni vagy meg is tudjuk törni. Hatását kontakt, transzlamínaris, illetve felszívódó módon is kifejti, ezért hosszú hatástartamot biztosít. A kártevők izom-összehúzódását gátolja, táplálkozásukat a kezelés után pár perccel leállítja, a pusztulásukhoz 24-48 óra szükséges. A **Benevia**[®] hatását a **burgonyabogár** tojása, lárvája és **imágója ellen is ki-**

fejti. Hatástartama kiemelkedő, hazai eredmények alapján akár **19 nap**. A burgonya első virágzása előtt, a tömeges lárvakelés idején célszerű a készítményt kijuttatni. Engedélyezett dózisa 0,125 l/ha, mellyel igen kedvező hektárköltés mellett tarthatjuk távol a burgonyabogarakat. **Élmezés-egészségügyi várakozási ideje rövid, 14 nap.**

Hogy teljes kényeztetést kapjon a burgonyánk, a **RhizoMagic[™]** növénykondicionálót ajánljuk figyelmükbe a maximális termés elérése érdekében. Ajánlott dózisa 2,5-3,5 l/ha. A legnagyobb **termésnövelő hatás elérése érdekében, az intenzív sejtosztódás idején** (virágzás és stólómegnyúlás) célszerű kijuttatni a készítményt. A benne található tengerialga-kivonat és növényi hormonok növelik a sejtszámot, valamint a sejtek méretét. Az egészséges és erős sejtfalak kialakulását a készítményben található kiegyensúlyozott makro- és mikroelemek biztosítják. A termékben található növényazonos L-aminosavak még a leginkább energiaigényes növényi stádiumokban is megfelelő energiát biztosítanak a burgonya számára, tovább növelve stressztűrését, valamint terméshozamát.

További információk:
www.fmcagro.hu

Gazdaportré

Szűcs Attila, a Kossuth Mg. Zrt termelési igazgatója

Született: 1989-ben Dunaújvárosban születtem.

Iskolai végzettség: Érettségit Dunaföldváron a Magyar László Gimnáziumban szereztem meg. Érettségi után a Szent István Egyetemen folytattam tanulmányaimat. 2012-ben szereztem diplomát környezetgazdálkodási agrármérnök szakon. Szakmai gyakorlatomat Dunaegyházán a Haladás Mezőgazdasági Zrt-ben töltöttem, ahol azóta is nagyon komoly burgonyatermesztés folyik.

Lakhely: Dunaegyházán élek, ahol Magyarország legnagyobb burgonya manipuláló üzeme működik.

Család: Édesapám ács, Édesanyám pedagógus. A családi földken szüleim a 2000-es évekig foglalkoztak burgonyatermesztéssel, 1-2 hektáros területen. 2 gyermek édesapja vagyok, lányom Flóra 3 éves, kisfiam Attila 1 éves lesz.

Foglalkozás, megélhetés: Az egyetem elvégzése után Solton a Kossuth Mg. Zrt-ben kezdtem el dolgozni, mint műveltetési ágazat vezető. Nagyon boldog voltam, hogy egy ilyen nagy múltú cégnél kezdhettem meg a munkát. A gazdaság fő profilja a szántóföldi kertészet. Vetésszerkezetben 80-100 ha burgonya folyamatosan megtalálható. 2021-ben cégünk termelési igazgatója lettem.

Hobby: Szabadidőmben kispályás focival kapcsolodom ki.

Mióta foglalkozik burgonyával?

Burgonyával 2011 óta foglalkozom, szakdolgozatom témája a korai burgonyatermesztés technológiája volt. 2012-ben gyakorlati időm alatt és azóta minden nap.

Hol teszi ezt?

Solton a Kossuth Mg. Zrt-ben. 2022-ben 87 ha vetésterületen. A vetésszerkezetben szerepel 235 ha ipari sárgarépa, 40 ha levélpetrezselyem, 20 ha paradicsom, 40 ha

spenót, 170 ha zöldborsó, 643 ha csemegekukorica.

Mikor választották be a Burgonya Terméktanács elnökségébe?

2021. óta vagyok elnökségi tag.

Hogy látja a jelenlegi speciális gazdasági helyzetet burgonyatermesztés szempontjából?

Úgy gondolom, hogy a jelenlegi gazdasági helyzet csökkenteni fogja a termelők számát az országban. Nagyon magas a burgonya termelési önköltsége, sok termelő nem fogja tudni megfinanszírozni. Szemben a klasszikus szántóföldi kultúrákkal, ahol kisebb befektetési költséggel és kockázattal idén szép árbevétel lehet elérni. Öntözés és megfelelő tápanyag utánpótlás nélkül hazánkban burgonya fenntarthatóan nem termeszthető. A vásárlói igények viszont egyre szigorúbbak.

A kialakult helyzetre megoldásnak látom az okszerű tápanyag gazdálkodást. Ez alatt értem a tenyésztés alatti talajvizsgálatot és levélanalitikát. Második éve csinálom üzemi szinten és érdekes eredményeket tapasztalunk. Folyamatosan fejlődünk kell különben nem fogunk tudni reagálni az előttünk álló kihívásokra.

A jó minőségű burgonya értékesítésével idén nem lesz probléma úgy gondolom.

Az előállítási költségek miben mozdultak felfelé, ami már érezhető?

Az első áremelkedés, amit tapasztaltunk az a vetőgumó volt, 12%-al nőtt az előző évhez képest. A legjelentősebb drágulás a műtrágya volt, háromszorosára emelkedett. A munkabéremelés nem volt kérdés, 15%-al kellett a béreken emelni. Az öntözést villany szivattyúkkal oldjuk meg, a villamos energia 30%-ot emelkedett. Míg a növényvédőszer 17%, a gép-

alkatrész 25 %-ot ment feljebb a tavalyi árhoz képest.

A piaci árak mennyire követik az önköltség növekedését?

Ágazati szinten minden növénynél sikerült érvényesíteni az áremelést. Burgonyának is követnie kell a növekvő árakat. 30-40% áremelésre szükség van.

Bízthatónak néz ki az ideai várható burgonyatermés?

Úgy látom, hogy igen. Május végi, június eleji hűvösebb kellemes csapadékos időjárás kedvezett a vegetatív növekedésnek és a virágzásnak. Derékig érő lombja van most az állománynak és gyönyörűen virágzik. Bízom benne, hogy ekkora zöldtömeggel könnyebben átvészeli az előttünk álló forró hónapokat.

Losonczy Annamária

Vető és étkezési burgonyák

EURO SOL

Burgonyakereskedelmi és Szolgáltató Kft.

2735 Dánszentmiklós, Irsai út 10.

Tel.: +36 70 436 0520, +36 30 966 7704

E-mail: eurosol@eurosol-potato.hu • www.eurosol-potato.hu

Központi raktár:

2735 Dánszentmiklós, Irsai út 10.

Tel.: +36 30 966 7704, +36 53 374 301

Idén is igényelhető a „Ne hagyj az autóban!” matrica

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) matricakampánya 2017 óta hívja fel a szülők és a gazdák figyelmét arra, hogy a hőségben ne hagyják gyermekeiket és házi kedvencüket az autóban. A nyár beköszöntével a hivatal ismét elindította matricaigénylő felületét, hogy minél több helyen megjelenhessen a kulcsfontosságú, figyelemfelkeltő üzenet.

Még csak kánikula sem kell ahhoz, hogy a napon álló, zárt autóban **akár 10 perc múltán életveszélyesen magas legyen a hőmérséklet.** 30°C-os melegben pedig ugyanennyi idő alatt 70°C-ra forrósodhat az autó belseje. Az ennyire magas hőmérsékletnek kitett kisgyermek vagy háziállat szervezetét rövid időn belül súlyos egészségkárosodás érheti, s akár halállal is végződhet a pár percnyi figyelmen kívül hagyás.

A tragédiák megelőzése, a minél hatékonyabb figyelemfelkeltés érdekében **a Nébih idén is várja azon vendéglátó- és kereskedelmi helyek, valamint magánemberek jelentkezését, akik készek jól látható helyre** (pl. az üzletek bejáratí aajtájára) **kiragasztani a „Ne hagyj az autóban” matricát.** Az igényeket a <https://portal.nebih.gov.hu/ne-hagyj-az-autoban> oldalon lévő űrlap kitöltésével jelezhetik.

Ha mégis megtörténne a baj, nem árt tisztában lenni a hóguta tüneteivel és a teendőikkel.

A hóguta tüneteinek kutyáknál

- ijedt és zavart a tekintete,
- nyugtalan vagy elfekszik,
- zihál, szaporán lélegzik, fújtat,
- csorog a nyála vagy hány,
- a testhőmérséklete 42°C fölé emelkedik.

Elsősegély hóguta esetén

A cél a testhőmérséklet gyors és hatékony csökkentése, míg kutyánk eljut az állatorvoshoz. Különböző módszereket alkalmazhatunk: nedves textillel (lepedővel, törölközővel) tekerjük be a testét vagy fokozatosan csökkenő

hőmérsékletű vízzel hűtsük. Ha van kis medencénk, töltsük meg vízzel és fektessük bele, de jó szolgálatot tehet a benzinkutakon vásárolható, nagy jégkockacsomag is, amelyből tegyünk párat (testmérettől függően) a kutya teste köré.

A legjobb védekezés a megelőzés

- Soha ne hagyjuk kedvencünket a tűző napon kikötve vagy kocsiba zárva!
- Kánikulában ne futtassuk kutyánkat, sétálni is csak a kora reggeli és esti órákban vigyük!
- A szívbeteg és az idős kutyákra különös gondot kell fordítanunk, hiszen ők érzékenyebbek a melegre.
- Ha a kertben, szabadon tartjuk kutyánkat, mindig legyen számára árnyékos, hűvös hely, ahol a hőség elől menedéket talál.
- Mindig legyen az itatótáljában friss ivóvíz!
- A nagy melegben a kutyák étvágya is lecsökken, ezért etetni több részletben, az esti és a reggeli órákban célszerű.

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Receptötletek

DARÁLT HÚSOS, ZÖLDSÉGES RAKOTT KRUMPLI

HOZZÁVALÓK

30 dkg	kelbimbó
30 dkg	burgonya
2 db	póréhagyma
1 tk	napraforgóolaj
20 dkg	darált marhahús
	fűszersó
	fűszerpaprika
2 tk	fűszerkeverék
2 db	tojás
2 dl	zsírszegény tej
	frissen reszelt szerecsendió
2 ek	aprított petrezselyem
2 ek	zsemlemorzsa
1 tk	hideg vaj
	tojás
	tej

ELKÉSZÍTÉS

A sütőt előmelegítjük 180 fokra. A megtisztított és megmosott kelbimbókat félbevágjuk, a héjában, sós vízben főtt burgonyát meghámozzuk, és közepes vastagságúra szeleteljük. A megtisztított és hosszában félbevágott póréhagymákat feldaraboljuk és alaposan megmossuk.

A lábosban felhevített olajon a darált húst fehéredésig pirítjuk. Fűszersóval és -paprikával ízesítjük, majd hozzáadjuk a póré, és rövid ideig tovább pirítjuk. Beleforgatjuk a kelbimbót, felöntjük 2 dl vízzel, belekeverjük az ételízesítőt, és 5 percig pároljuk.

A tojásokat elkeverjük a tejjel, valamint szerecsendióval, fűszersóval és a petrezselyemmel. Felfújformába lerakunk egy réteg burgonyaszeletet. Elosztjuk rajta a darált húsos keveréket, befedjük a maradék burgonyával, leöntjük a tojásos keverékkel, majd megszórjuk a zsemlemorzssával és rádaraboljuk a vaját. Végül az előmelegített sütőben aranyszínűre sütjük 30 perc alatt.

HÚSOS-KRUMPLIS EGYTÁL GOMBÁVAL

HOZZÁVALÓK

1 fej	vöröshagyma
1 gerezd	fokhagyma
60 dkg	sertéscomb
50 dkg	burgonya
1 db	sárgarépa
25 dkg	gomba
	csokkapor
1 db	újhagyma
3 e	kolívaolaj
3 ek	liszt
	só
	frissen őrölt bors

ELKÉSZÍTÉS

A vörös- és a fokhagymát meghámozzuk, finomra vágjuk. A húst megmossuk, felkockázzuk. A burgonyát és a répát meghámozzuk, a krumplit felkarikázzuk, a répát apróra vágjuk. A gombát megtisztítjuk, szeletekre vágjuk. A kaprot és az újhagymát megmossuk és felaprítjuk.

Felforrósítjuk az olívaolajat. Megfonnyasszuk rajta a hagymákat, majd hozzáadjuk a húskockákat, és megpirítjuk. Rá-

szórjuk a lisztet, öntünk alá egy kevés vizet, majd megsózzuk, és fedő alatt félig puhára pároljuk. A húsos alaphoz adjuk a krumplit és a répát. Elkeverjük, megsózzuk, ha szükséges. Hozzáöntünk egy kevés vizet, és addig főzzük, míg a zöldségek félig megpuhulnak.

Ekkor hozzáadjuk a gombát meg a kaprot, és a ragut további 15 percig főzzük. Megsózzuk és borsozzuk, ha szükséges, majd az újhagymával megszórva, forrón tálaljuk.

Az őstermelői előírások teljesítését segíti a Nébih

Számos ponton változtak tavaly az őstermelői tevékenység és a termékek értékesítésének szabályai. Megszűnt például az őstermelői igazolvány, helyette FELIR azonosítót és Nébih tevékenységazonosítót kell igényelni, majd ezeket megjeleníteni a szabályos árusításhoz. Az előírásoknak megfelelő vásárlói tájékoztatásban a Nébih új, online „plakátgeneráló” lehetőséggel segíti az őstermelőket. A funkció a többi élelmiszerlánc szereplő számára is elérhető.

A családi gazdaságokról szóló törvény alapján az őstermelő kizárólag olyan terméket értékesíthet, amit az őstermelői nyilvántartásba, azaz a FELIR-be bejelentett. Az árusítás helyszínén fel kell tüntetni a „Saját őstermelői tevékenységből származó termék” feliratot, valamint a FELIR azonosítót és a Nébih tevékenységazonosítót is. Ezek hiányában a termelőt akár 100 ezer forintos bírság is sújthatják az ellenőrök.

Az elmúlt időszak ellenőrzései során a hatósági szakemberek jellemzően azt tapasztalták, hogy az őstermelők nagy része vagy magával a kötelezettséggel sincs tisztában, vagy épp nem tudja, hogy pontosan mely azonosítókat kell kiírnia és azoknak hol nézhet utána. A tájékoztatási kötelezettség gyors és megfelelő teljesítése érdekében a Nébih új funkciót tett elérhetővé őstermelő kereső felületén (<https://portal.nebih.gov.hu/ostermelo-kereso>), megkönnyítve a nyilvánosan kihelyezendő feliratok előállítását.

A felületen a saját termelői adatokra történő szűrést követően egy kattintással megjelenik és nyomtathatóvá válik a közhiteles hatósági nyilvántartásból generált, minden elvárt azonosítót tartalmazó plakát. A poszteren egy egyedi QR kód is szerepel, amely a vásárlók számára teszi lehetővé az adatok valódiságának egyszerű visszaellenőrzését.

A vállalkozások lakossági ellenőrizhetősége iránt minden területen

egyre nagyobb igény tapasztalható. E szellemben hasonló tájékoztató plakát készítését tette lehetővé a Nébih a FELIR keresőjében (<https://portal.nebih.gov.hu/felir-kereso>) a többi élelmiszerlánc és agrárágazati szereplő számára is. Az azonosítók feltüntetése számukra nem kötelező, ugyanakkor a poszter használatával látványos módon tájékoztathatják vásárlóikat arról, hogy a Nébih adatbázisában szereplő, tehát ténylegesen bejelentett, jogszerűen működő vállalkozásról van szó. Az egyedi QR-kódot beolvasva a vásárlók további hasznos információkat is elérhetnek, például tájékozódhatnak a vállalkozás bejelentett tevékenységeiről.

Kapcsolódó jogszabályok:

A családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény

A családi gazdaságokról szóló törvény végrehajtásáról szóló 665/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet

Nemzeti

Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

PERMETEZŐ DRÓN

a növényvédelemben, a gyomirtásnál és a tápanyag visszafoglalásnál!

Sulyok Tamás
AgroKopter Hungary

**A jövő megoldása
a jelenben.**

Permetező drón szolgáltatás
az ország teljes területén.

Térítésmentes bemutató permetezés 1 ha-on, előre egyeztetett időpontban.

Hívjon most! +36/30/310-2355

Új őstermelői szabályok (1. rész)

A klasszikus, magánszemélyként végezhető őstermelői tevékenység

A családi gazdaságokról szóló 2020. CXXIII. törvény 2021. január 1-től újraszabályozza a mezőgazdasági termelői tevékenységet a korábbi (őstermelői, családi gazdasági) formák mellett, és jelentős újjáépítésként bevezeti a „családi mezőgazdasági társaság”, az úgynevezett csmt. formát is.

Annak, aki mezőgazdasági tevékenységgel kíván foglalkozni, első körben választania kell, hogy mint magánszemély önálló őstermelőként; vagy őstermelők családi gazdaságának tagjaként kívánja ezt tenni; vagy önálló jogi személyiséggel rendelkező „társaságot” (csmt.) alapít. Ez határozza meg ugyanis a választható adó- és költségelszámolási lehetőségeket, a tevékenység folytatásának kereteit, volumenét. Ez egyben azt is jelenti, hogy az őstermelői tevékenység nem végezhető kétféle, egymást átfedő formában, tehát az őstermelő (őstermelőként) nem lehet egyidejűleg egyéni vállalkozó is.

Az persze nem kizárt, hogy egy őstermelői tevékenységgel összefüggő, de az őstermelői nyilvántartásban nem szereplő tevékenységet, mint amilyen például az állattenyésztés, az őstermelő egyéni vállalkozóként folytathasson, hanem csak az összeférhetetlen, hogy őstermelői tevékenységet folytasson egyéni vállalkozóként. Választható persze az a lehetőség is, hogy valaki az őstermelői tevékenységet egyéni vállalkozóként kívánja folytatni, így viszont nem érvényesek majd rá az őstermelőkre vonatkozó szabályok, kedvezmények, és – ha addig őstermelő is volt

– törölni fogják az őstermelők névjegyzékéből.

A három lehetőség közül elsőként érdemes a „klasszikus” őstermelői formát körbejárunk, amikor egy magánszemély kíván ilyen tevékenységet folytatni. A cikksorozat további számaiban a családja, rokonai bevonásával tevékenykedő „őstermelők családi gazdaságával”, azt követően pedig egy magánszemélytől elkülönült jogi személlyel: a „családi mezőgazdasági társasággal” foglalkozunk majd.

Ki lehet őstermelő?

„Klasszikus őstermelő” az a magánszemély (természetes személy), akit az őstermelői nyilvántartásba felvettek, aki a 16. életévét betöltötte és aki saját gazdasággal rendelkezik. (Megjegyzendő, hogy azok, akik a törvény hatályba lépését megelőzően családi gazdaságban végeztek mező- vagy erdőgazdálkodási tevékenységet, a törvény átmeneti rendelkezései folytán „őstermelőknek” minősülnek.)

Őstermelői tevékenység csak a nyilvántartásba vételt követően folytatható. A nyilvántartásba vételt a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (NAK) végzi az őstermelő kérelmére, amely a személyes, illetve a tevékenység végzésére vonatkozó adatokat tartalmazza. Felelősen nyilatkozni kell az őstermelői státusz megszerzéséhez szükséges feltételek fennállásáról: egyéni vállalkozóként őstermelői tevékenységet nem végez, illetve saját gazdasággal rendelkezik.

Őstermelő az lehet, aki egyéni vállalkozóként őstermelői tevékenységet nem végez, saját gazdasággal rendelkezik, és betöltötte a 16. életévét.

Mi tekintendő saját gazdaságnak?

A saját gazdaságban megvannak a megfelelő eszközök a termeléshez, és a tulajdonosnak joga van a termelés eredményét hasznosítani. Tehát az őstermelő mező-, illetve erdőgazdasági hasznosítású földet vagy mezőgazdasági termelőeszközöket használ oly módon, hogy a mezőgazdasági termelés szervezésének, illetve a termény (az előállított eredmény) hasznosításának joga az övé. Nem feltétlenül szükséges tehát az őstermelőnek földhasználati joggal rendelkeznie, mivel van olyan őstermelői tevékenység (mint például a méhészkedés), amihez erre nincs szükség. Ezenfelül a „termény, előállított eredmény hasznosításának joga” feltétel alól is van kivétel: ezzel a joggal nem kell rendelkezniük a vetőmag-bértermeléssel, a bérneveléssel, a bérhizlalással, a kihelyezett állattartással foglalkozó őstermelőknek, hiszen nem ők döntenek el, hogy az elért eredményt hogyan fogják hasznosítani, felhasználni.

Milyen tevékenységeket végezhet egy őstermelő?

A jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezéseket (2021. január 1-től) a családi gazdaságokról szóló 2020. CXXIII. törvény tartalmazza. A nyilvántartásba vételi eljárás során in-

nen kell kiválasztani a folytatni kívánt őstermelői tevékenységet, és eszerint kell megadni ennek pontos megjelölését. Ebben a körben alapvetően három kategóriát különböztethetünk meg. Az első a „klasszikus” mező-, illetve erdőgazdasági tevékenység. Ezen tevékenységeket pontosan a 2013. évi CXXII. tv. (földforgalmi törvény) határozza meg.

A második az úgynevezett kiegészítő tevékenység (a pontos meghatározásokat szintén a földforgalmi törvény adja meg). Ilyen például a falusi agroturizmus, a kézművesipari tevékenység, a takarmány-előállítás, az élelmiszer-előállítás mezőgazdasági termékből, a dohányfeldolgozás, bioüzemanyag-előállítás és más, a klasszikus mezőgazdasági tevékenységekhez szervesen kapcsolódó tevékenységek. A tevékenység jellege mellett további korlátozás a kiegészítő tevékenységből származó éves bevétel mértéke is, ami nem haladhatja meg az őstermelői tevékenységből származó éves bevétel egynegyedét. Az ennél nagyobb bevétel már nem „kiegészítő” tevékenység, hiszen hangsúlyosabb a „főtevékenységnél”. Amennyiben a kiegészítő tevékenységből származó bevétel ezt a szintet meghaladja, akkor az ebből származó bevétel egésze kikerül az őstermelői átalányadózás hatálya alól, így az ilyen bevétel egészére az önálló tevékenységből származó jövedelem adózására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A harmadik a termékfeldolgozás, azzal a feltétellel, hogy ez a tevékenység kizárólag a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik, a jogszabályban meghatározott mennyiséget nem meghaladva. Ezen mennyiségeket külön jogszabály részletezi egyes termékféleségekre lebontva. Néhány példa: tej értékesítése (heti 200 l), tojás értékesítése (heti 200 db, éves 20 000 db), méz, méhészeti termék értékesítése (évi 5000 kg), hal értékesítése (évi 6000 kg).

Az őstermelők számára könnyítést jelent, hogy az általuk előállított termények, termékek értékesítéséhez igénybe vehetik közeli hozzátartozóikat, alkalmazottjaikat, akik az őstermelő képviselőjeként segíthetnek az értékesítésben, így nem kell személyesen közreműködniük az értékesítésben.

Az őstermelők ellenőrzése

Az őstermelői tevékenységhez kapcsolódó komoly kedvezmények megszerzését követően is fenn kell tartani azokat paramétereket, amelyek alapot adnak a kedvezményekhez. Ennek eszköze az a nyilvántartási rendszer, amely a tevékenység ellenőrzésének és a tevékenység szabályos végzésének az alapját képezi (naplófőkönyv, pénztárkönyv, bevételi és költségnyilvántartás vagy a bonyolultabb bevételi és költségnyilvántartás helyett használható értékesítési betéltlap).

Az őstermelők ellenőrzését közigazgatási eljárás keretében a Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatal (Nébih) ellenőrzi. Vizsgálják a nyilvántartásba vett adatok valóságát, a tevékenység jogszerű dokumentálását, az előállított termékek értékesítésének szabályszerűségét, volu-

menét. Ennek során a hatóságnak lehetősége van bírságot kiszabni. Súlyosabb esetben a bírság mellett az őstermelő által forgalmazott termékeket ki lehet vonni a forgalomból, vagy a termék megsemmisítését is el lehet rendelni (az őstermelő költségére). Még súlyosabb esetben arra is van lehetőség, hogy az őstermelőt legfeljebb ötévi időtartamra eltiltsák a tevékenységétől.

Ha az őstermelő a jogszabályok által meghatározott feltételeknek már nem felel meg (életkor, saját gazdaság), ha jogosulatlanul vesz fel mezőgazdasági támogatást, lényeges körülményekről valótlan adatokat szolgáltatva, változásbejelentési kötelezettségének felszólítás ellenére sem tesz eleget határidőben, vagy ha ellenőrzés során fél éven belül ismételt szabálytalanságot találnak, akkor újból csak öt év elteltével lehet kérni az ismételt nyilvántartásba vételt.

A mezőgazdasági őstermelőt a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara törli a nyilvántartásból, ha az őstermelő ezt kéri, illetve ha a természetes személy halálával jogképessége megszűnik.

*Zeke László
ügyvéd*

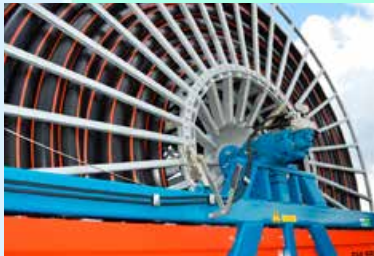

Szeretné növelni csévélődobos öntöző berendezésének a hatékonyságát?

Csökkenteni szeretné a telepítési időt?

A nem szabályos téglalap alakú tábláit is szeretné megöntözni?

A MEGOLDÁS AZ ÖN SZÁMÁRA:

Az öntöződob behúzási technikája eltér a "hagyományos" csévélődobos megoldástól.

Itt rögzítve van a csővezeték hidrász felőli része, majd a dobot a traktorhoz kapcsolva lehet lehúzni a csővezeték. Így akár 125mm átmérőjű PE csőből 1000 méterig tudunk az öntözhető területet növelni. A vízturbina által hajtott hidraulikus szivattyú, a differenciálművel, és fékberendezéssel ellátott hídgyűsz szolgál a nagyobb kerekek hajtásáról. Még a kisebb hidraulikusan kormányzott kerekek pedig követik a csővezeték útját, ami akár lehet ívben visszafordított lefektetett módban is, követve a nem négyzet alakú táblák formáját is.

Előnyei között szerepel a konkurenciához képest, hogy hosszabb csőhosszt is be tud vontatni, így a géptelepítés ideje 18-26 óra között optimalizálható.

Kisebb ellenállással tudja a csővezeték felcsévélni a hajtott dob, és kerekek révén.

Alacsonyabb súlypont és stabil vontatási képesség a négykerekű vázszervezet miatt.

JOHANN OCKEN

06-20/983-4912

tempel@tempel.hu

TEMPEL KFT
MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

www.tempel.hu

ÚJ TERMÉK A TEMPEL KFT- NÉL :

A BUWATEC berendezések a víz összegyűjtésére, tárolására és/vagy tökéletes állapotban tartására szolgáló medencék széles választékát fejlesztette ki öntözéshez, (eső) vízgyűjtéshez, valamint a lefolyó- és keringtetett víz tárolásához.

Emellett a vízgyűjtéshez szükséges ismereteket is kifejlesztette a vízhiánnyal küzdő területeken!

A BUWATEC moduláris hullámosított acél tárolótartályok teljes választékát gyártja, melyek gyorsan telepíthetőek és közel a világ 50 országában már elérhetőek. Minden víztartály rendelkezik a szükséges CE-tanúsítvánnyal.

A víztartályok a következő szegmensek létesítményeinek elengedhetetlen részét képezik:

- kertészet,
- haltenyésztés,
- ivóvíz,
- ipar és mezőgazdaság, hígtrágya feldolgozás
- biogáz berendezések
- esetenként tűz oltására is alkalmazhatóak Buwatec medencéi

A Buwatec acéltartályokhoz tartályfedelek is elérhetőek.

A BUWATEC a tartályfedési módszerek széles választékát kínálja, lehetővé téve a legmagasabb minőségi követelmények teljesítését. A követelmények az éghajlati viszonyokon alapulnak, mint

például:

- UV-állóság,
- a környezeti hőmérséklet,
- a szennyezés,
- az algásodás és az állatok elleni védelem.

Érdeklődni:

schalk.zsuzsanna@tempel.hu

berki.irina@tempel.hu

Új őstermelői szabályok (2. rész)

Ismerkedjünk meg a családi gazdaságok működésével!

Az **előző cikkben** a családi gazdaságokról szóló 2020. CXVIII. törvény mezőgazdasági termelői tevékenységre vonatkozó új rendelkezései közül a „klasszikus” őstermelői tevékenység szabályozását tekintettük át. Ennek folytatásaként most az „őstermelők családi gazdaságáról” írunk.

Az „őstermelők családi gazdasága” olyan jogintézmény, amely az együttműködő őstermelők tevékenységét hatékonyan leszűkíti szigorúan a hozzátartozókra. 2021. január 1. napjától váltja fel és ötvözi azt a korábbi, kétféle lehetőséget, ami egyrészt több őstermelő összehangolt tevékenységét (közös őstermelői tevékenység), másrészt a rokonok számára fenntartott őstermelői tevékenységet szabályozta (családi gazdaság).

Önálló jogi személyiség nélkül

Ez a működési forma őstermelő családtagok közös személyes közreműködésével végzett őstermelői tevékenységét foglalja keretbe, anélkül hogy maga az „őstermelők családi gazdasága” önálló jogi személyiséget kapna. Az „önálló jogi személyiség” azt jelenti, hogy a jog szempontjából úgy viselkedik, mint egy ember (természetes személy), van vagyona, lehetnek a tagjaitól elkülönült jogai, kötelezettségei, szerződést köthet, perelhet és perelhető stb. Az „őstermelők családi gazdasága” nem ilyen. Jogállását tekintve egyfajta átmenet a természetes személy és a jogi személy között úgy, ahogy a polgári jogban a „polgári jogi társaság”. Mivel a polgári jogi társaság nem jogi személy, ezért a Ptk.-ban (2013. évi V. tv.) sem a

személyek között, hanem az egyes szerződések körében találjuk az erre a formára vonatkozó szabályokat (Ptk. 6:498. §-tól 6:513. §-ig). Ennek azért van különös jelentősége, mert amennyiben az őstermelők családi gazdaságára vonatkozó jogszabály (2020. CXVIII. törvény) által nem rendezett jogkérdés merülne fel, úgy a Ptk. polgári jogi társaságokra vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

Az „őstermelők családi gazdasága” – értelemszerűen – legalább két, 16. életévét betöltött, egymással hozzátartozói láncolatban lévő őstermelő közös, mindegyik tag személyes közreműködésével, összehangoltan, saját gazdaságukban végzett tevékenység végzésére jöhet létre. Ebben a fogalomban a „hozzátartozói láncolat” igényel pontosabb magyarázatot. Hozzátartozói láncolatban lévőknek minősülnek a közeli hozzátartozók (a házastárs, az egyenes ági rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér), illetve ezek hozzátartozói (a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyenes ági rokon házastársa, a házastárs egyenes ági rokona és testvére, a testvér házastársa). Természetes személy csak ilyen családi gazdaságnak lehet tagja.

Ez a forma legalább két, 16. életévét betöltött, egymással hozzátartozói láncolatban lévő őstermelő közös, a tagok személyes közreműködésével, összehangoltan, saját gazdaságukban végzett tevékenység végzésére jöhet létre.

Közös földhasználat

Az „őstermelők családi gazdasága” – mint ahogy fentebb erre már

utaltunk – egy speciális, a tagok közötti szerződéssel (alapítási szerződés) jön létre, tevékenységét pedig a nyilvántartásba vételt követően kezdheti meg ebben a minőségében. Ebben az okiratban meg kell jelölni azt a gazdaságot (föld, termelőeszköz, jog), amelyet a tagok a közös gazdaság működésének alapfeltételei megteremtése érdekében rendelkezésre bocsátanak, a folytatandó tevékenységet, a családi gazdaság képviselőjére feljogosított személyt, a családi gazdaság központját és a tagok által vállalt személyes közreműködés formáját. A tagok egymással fennálló jogviszonyát ez a szerződés szabályozza, más munkavégzésre irányuló jogviszony (munkajogviszony, megbízási jogviszony) közöttük nem lehet, hiszen ez a jogviszonyban lévők egymással szembeni jogait, kötelezettségeit, felelősségi viszonyait kibogozhatatlanul összezavarná.

A termelőeszközök rendelkezésre bocsátása körében fontos új szabály, hogy a tagoknak az alapításkor vagy a családi gazdaság létezésé alatt használatukban lévő vagy használatukba kerülő földeket maradéktalanul be kell vinniük az őstermelők családi gazdaságába. Tehát nem a tulajdonukban, hanem a használatukban lévő földekről beszélünk, mégpedig azokról, amelyek a családi gazdaság létrejöttének pillanatában vagy létezésé alatt bármelyik tag használatában vannak vagy kerülnek. Következésképp az alapításkor már másnak bérbe (haszonbérbe) adott földet nem kell bevinni, viszont külsőssel ilyen tartalmú szerződést a családi gazdaság léte alatt nem lehet kötni, valamint ha bármilyen földhasználati jog keletkezik vagy visszaszáll a tagra a családi gazdaság létezésének

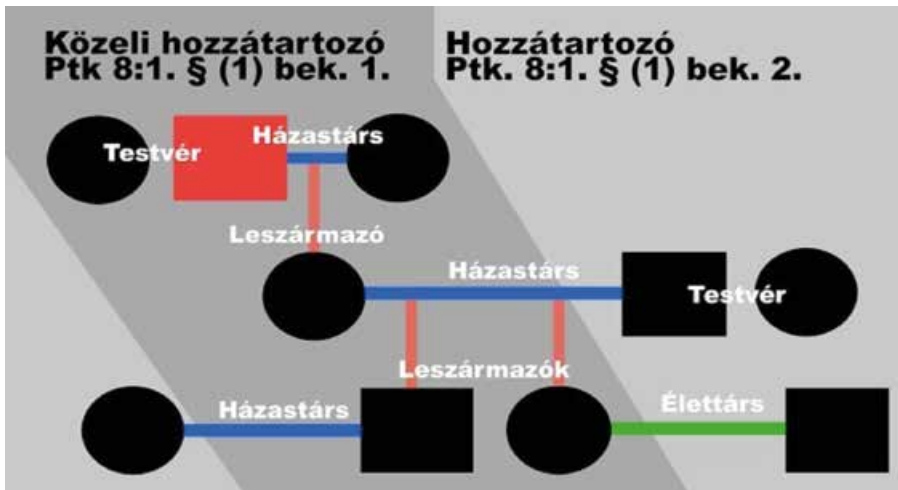
időtartama alatt, úgy be kell vinni az érintett földet a családi gazdaságba (praktikusan: ezzel a tétellel kötelezően módosítani kell a szerződést).

Igazolt kapcsolatban

Az „őstermelők családi gazdaságának” nyilvántartásba vétele kérelemre történik, a nyilvántartó hatóság pedig a Magyar Agrár-, Élelmiszer-gazdasági és Vidékfejlesztési Kamara. A kérelemhez mellékelni kell minden olyan okiratot, amely a jogszabályi feltételek szerint szükséges a családi gazdaság létrehozásához, illetve igazolni kell minden olyan tény, amely a meglévő feltételek meglétét hitelesen igazolja, bizonyítja. Ilyen dokumentum elsősorban az alapítási szerződés, illetve a földek, termelőeszközök, jogok meglétét, a tagok hozzátartozói kapcsolatát igazoló dokumentumok, nyilatkozatok (személyi adatokról, elérhetőségekről, a személyes közreműködésről, a saját gazdaságról, az összeférhetlenség hiányáról).

A nyilvántartásba vételt követően az „őstermelők családi gazdaságának” tevékenységét a Nébih ellenőrzi. Ennek keretében egyrészt az engedélyeztetés során szolgáltatott adatok valóságát, másrészt az előállított termékek minőségét, mennyiségét, jellegét ellenőrzi a hatóság. Ez utóbbi tételek ellenőrzéséhez kapcsolódóan az „őstermelők családi gazdaságának” kötelező nyilvántartásokat kell vezetnie. Naplófőkönyv, pénztárfőkönyv, bevételi és költségnyilvántartás, esetleg értékesítési betétlap. Ezen lehetőségek között a választást az határozza meg, hogy milyen adózási formát választanak, az egyszerűsített formát vagy a tétel költségelszámolás rendszerét.

Lényegében tehát a „klasszikus” egyéniben gazdálkodó őstermelőtől a családi gazdaság közösségében dolgozó őstermelőket a közöttük alapítási szerződéssel létrejött jogviszony határolja el. Ez a szerződés

és a két erre vonatkozó jogszabály háttérszabályai fogják meghatározni az így dolgozó őstermelők egymás közötti jogviszonyát, a szerződés végrehajtásának, a közös ügyekben a döntéshozatalnak a rendjét, a közösség képviseletét, az egymással való elszámolás módját, az esetleges jogviták bonyolítását, a felelősségi szabályokat.

Az egyéniben gazdálkodó őstermelőtől a családi gazdaság közösségében dolgozó őstermelőket

a közöttük alapítási szerződéssel létrejött jogviszony határolja el.

A „családi mezőgazdasági társaság” a „klasszikus” egyéniben dolgozó őstermelőtől és a jogi személyiséggel nem rendelkező őstermelők családi gazdaságától abban különbözik, hogy önálló jogi személyiséggel bír. Ennek a működési formának a részleteivel fogunk a cikksorozat következő részében beszámolni.

Dr. Zeke László
ügyvéd

Ha burgonyáról, répáról, hagymáról, spárgáról,
bármilyen zöldségről, vagy gyümölcsről van szó akkor:

Nálunk minden
EGY TETŐ ALATT.

PRÉMIUM KATEGÓRIÁS GÉPEK

Magágykészítéstől

a

Csomagolásig

TEMPPEL^{KFT}

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

6060 Tiszakécske, Oláhházdűlő tanya 10.

Agroshop.hu

Johann Ocken
+36-20/983-4912
tempel@tempel.hu